

αργιλές

αργιλές κ. αργκιλές κ. ναργιλές κ. ναργκιλές, ο, ουσ. [*<τουρκ. nargile*], συσκευή καπνίσματος ανατολίτικης προέλευσης, που αποτελείται από ένα γυάλινο σφαιρικό δοχείο που λεγόταν μάπα στο οποίο είναι συνδεδεμένος ένας μακρύς και ευλύγιστος σωλήνας, το μαρκούτσι, από το οποίο καπνίζουν ένα ή περισσότερα άτομα ταμπάκο (τουμπεκί) ψιλοκομμένο, που τοποθετείται στο λουλά, ανακατωμένο με αρωματικά φυτά ή με χασίσι, του οποίου ο καπνός φιλτράρεται στο νερό που περιέχει το δοχείο. (Λαϊκό τραγούδι: *βαρέθηκα τον αργιλέ, σιχάθηκα τη μαύρη, θ' αφήσω το κορμάκι μου άλλους νταλκάδες να 'βρει // σαν φουμάρω ναργιλέ λέω στην αγάπη μου μανέ*). Από τη στιγμή που δεν υπάρχει αυθεντικός αργιλές, αυτός γίνεται πρόχειρα, ιδίως στις φυλακές (τουλάχιστον παλιότερα) από σταμνάκια, ινδοκάρυδα, πατάτες, πήλινους κουμπάρδες, τενεκεδάκια, ποτήρια κ.ά. Πρβλ.: *έχω λουλαδάκι που 'ναι τεφαρίκι κι αργιλέ καρύδα, ίσα μ' ένα μπρίκι // μάγκες, φέρτε την πατάτα για να κάνουμε λουλά, να φουμάρουνε οι μάγκες που 'χουν ντέρτι στην καρδιά* (Λαϊκά τραγούδια).

- *κάνω αργιλέ*, (στη γλώσσα της αργκό) **α.** πίνω, καπνίζω από τον αργιλέ: «πόσο καιρό έχεις να κάνεις αργιλέ; // εγώ κάνω αργιλέ δυο φορές την εβδομάδα». **β.** τον ετοιμάζω για να πω ή για να τον προσφέρω σε πελάτη: «ποιος θα μου κάνει έναν αργιλέ;». (Λαϊκό τραγούδι: *θέλω να γίνω μπουφετζής σε τούρκικους τεκέδες να 'ρχονται οι χανούμισσες να (πίνουν) κάνουν αργιλέδες*).

- *ο αργιλές να τρίζει*, (στη γλώσσα της αργκό) έκφραση που δηλώνει πως ο αργιλές έχει πολύ και εκλεκτό χασίσι: «όταν άρχισα να πίνω, ήταν ο αργιλές να τρίζει». (Λαϊκό τραγούδι: *κάντονε ντερβισόμαγκα τον αργιλέ να τρίζει και με φωτιές του θυμαριού να πω και να σφυρίζει*). βλ. και φρ. *να τρίζει*, λ. τρίζω.

- *πατώ αργιλέ ή πατώ τον αργιλέ*, (στη γλώσσα της αργκό) τον ετοιμάζω για κάπνισμα. (Λαϊκό τραγούδι: *άκου που παίζει ο μπαγλαμάς και πάντα αργιλέ για μας, κι άμα γίνουμε μαστούρια θα 'μαστε πολύ προσεχτικοί // πάρε κι εμέ, πάρε κι εμέ, να σου πατώ τον αργιλέ*). βλ. και φρ. *κολλάω τις φωτιές*, λ. φωτιά.

- *πίνω αργιλέ*, καπνίζω με αργιλέ. (Λαϊκό τραγούδι: *πέντε μάγκες του Περαία πέραγαν απ' τον ντεκέ, ένας είπε απ' την παρέα, π' να πιούμ' έν' αργιλέ*).

- *ρουφώ αργιλέ*, βλ. φρ. *πίνω αργιλέ*.

- *σιάζω τον αργιλέ*, (στη γλώσσα της αργκό) τον ετοιμάζω για κάπνισμα: «έχει όλα τα σέα γύρω του και σιάζει τον αργιλέ του». (Λαϊκό τραγούδι: *πες μας αν έχουν γκόμενες, μανίτσες και γουστάρουν τον αργιλέ να σιάξουνε, χασίσι να φουμάρουν*).

- *φουμάρω αργιλέ*, (στη γλώσσα της αργκό) βλ. φρ. *πίνω αργιλέ*. (Λαϊκό τραγούδι: *μπήκα μόνος μέσα στο ντεκέ, να φουμάρω έναν αργιλέ*).